

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/292/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1110208815
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Javorčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1110208815.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Thorpe recovery, s.r.o., Stráž 8419, Zvolen 960 01, IČO: 46 662 324, zastúpený: JUDr. Peter Psočka, advokát, so sídlom Stráž 3/223, 960 01 Zvolen, proti odporcovi: MULTIGRAFIA s.r.o., Panenská 13, Bratislava, IČO: 35 871 016, o zaplatenie 912,41 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I v Bratislave č.k. 19C/81/2011-126 zo dňa 25.3.2014, pomerom hlasov 3:0 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava I v Bratislave č.k. 19C/81/2011-126 zo dňa 25.3.2014 **z r u š u j e**.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie vo veci zastavil. Odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia vyplýva, že pôvodný navrhovateľ spoločnosť SKP, k.s., Lazovná 64, Banská Bystrica, správca konkurznej podstaty úpadcu KFZ Sys, s.r.o. "v konkurze", Sládkovičovo, sa návrhom doručeným súdu dňa 08.02.2010 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 912,41 Eur s príslušenstvom. Podaním zo dňa 19.10.2012 spoločnosť Thorpe recovery, s.r.o., Dolný Kubín, prostredníctvom svojho právneho zástupcu požiadala, aby súd pripustil jej vstup do konania na miesto doterajšieho navrhovateľa. Ako dôvod uviedla, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky medzi spoločnosťou KFZ Sys, s.r.o. "v konkurze", a spoločnosťou THORPE CORPORATION LTD, so sídlom Francis Rachel Street, Victoria, Suite 13, First Floor, Oliaji Trade Centre, Mahé, Seychely, zo dňa 20.06.2012 došlo k prevodu pohľadávky tvoriacej predmet tohto sporu na spoločnosť THORPE CORPORATION LTD. Následne na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 27.06.2012 spoločnosť THORPE CORPORATION LTD. postúpila pohľadávku tvoriacu predmet tohto sporu na spoločnosť Thorpe recovery, s.r.o., Dolný Kubín, ktorá v podaní doručenom súdu dňa 7.11.2012 vyjadrila svoj súhlas so vstupom do konania. Uznesením č. k. 19C/81/2011- 113 zo dňa 20.9.2013 súd zmenu pripustil tak, že z konania vystúpil dovtedajší navrhovateľ a na jeho miesto do konania vstúpila spoločnosť Thorpe recovery, s.r.o.,.

Súd poukázal na ustanovenia § 2 ods. I/ písm. a); 5 ods. I písm. a); § 8 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. (ďalej len „ZoSP). Konštatoval, že pôvodný navrhovateľ bol v zmysle § 4 ods. 2 písm. m) ZoSP od poplatku za podanie návrhu na súd osobne oslobodený.

Výzvou súdu zo dňa 13.11.2013 bol navrhovateľ spoločnosť Thorpe recovery, s.r.o. vyzvaný na úhradu súdneho poplatku za podaný návrh vo výške 54,50,- Eur v zmysle položky č. 1, písmeno a/ sadzobníka ZoSP, pričom ho súd poučil, že konanie bude zastavené, ak do 10 dní od doručenia výzvy súdny poplatok za podaný návrh neuhradí. V stanovenej lehote a ani do vydania tohto uznesenia však navrhovateľ súdny poplatok za podaný návrh neuhradil.

Dňa 29.11.2013 právny zástupca navrhovateľa doručil do súdneho spisu podanie, v ktorom vyjadril svoj nesúhlas s vyrubením súdneho poplatku argumentujúc tým, že v konaní neboli kumulatívne splnené zákonné podmienky na vznik poplatkovej povinnosti, a to:

1. moment vzniku poplatkovej povinnosti - t.j. úkonu, ktorý je podľa § 5 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch považovaný za vznik poplatkovej povinnosti

2. charakter poplatkového úkonu - uskutočnený úkon, ktorý musí byť podľa ust. §-u 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch uvedený v sadzobníku súdnych poplatkov

3. charakter osoby poplatníka - t.j. osoba uskutočňujúca úkon musí byť podľa § 2 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom a nesmie byť oslobodená od platenia súdnych poplatkov.

Navrhovateľ má za to, že ak bol účastník v čase splatnosti poplatkovej pohľadávky zo zákona oslobodený od platenia poplatku, nevyrubuje sa mu poplatok dodatočne, a to ani v prípade, že namiesto účastníka, ktorý bol zo zákona osobne oslobodený od súdnych poplatkov, nastúpi do konania jeho právny nástupca. Keďže súčasný navrhovateľ nemusel vzhľadom na charakter procesného inštitútu zmeny účastníka podať návrh na začatie konania, a neuskutočnil ani iný poplatkový úkon, nedošlo tak ku vzniku skutočnosti, s ktorou by zákon spájal vznik poplatkovej povinnosti. Procesné úkony uskutočnené pred zmenou v osobe účastníka zostávajú platné, účinné a záväzné aj po rozhodnutí súdu o pripustení zmeny v osobe účastníka, a nový účastník konania je týmito procesnými úkonmi viazaný. Vznik poplatkovej povinnosti za podanie návrhu v prípade, že v čase uskutočnenia poplatkového úkonu neboli splnené podmienky pre vznik poplatkovej povinnosti, nakoľko tomu bránilo zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov, sa spravuje ustanovením § 5 ods. 1 písm. h) ZoSP, t.j. poplatková povinnosť v tomto prípade môže vzniknúť najskôr až nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa povinnosť zaplatiť poplatok uloží neúspešnému účastníkovi v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej.

S argumentáciou právneho zástupcu navrhovateľa sa konajúci súd nestotožnil a poukázal na to, že pri vyrubovaní súdneho poplatku postupoval analogicky ako sa postupuje pri ustanovení §-u 138 O.s.p., podľa ktorého osobné oslobodenie od súdnych poplatkov priznané pôvodnému účastníkovi konania neprechádza na jeho právneho nástupcu (viď judikát R 14/1976). Pri opakovaných postúpeniach žalovaných pohľadávok by daný postup viedol k obchádzaniu samotného účelu zákona o súdnych poplatkoch, a to úhrady vykonanej činnosti a vynaložených nákladov súdu. Konajúci súd nepopiera, že pri inštitúte zmeny účastníka konania zostávajú všetky právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zachované, má však za to, že zákonom priznané osobné oslobodenie pôvodného navrhovateľa na jeho právneho nástupcu neprešlo.

Súd ďalej poukázal na § 10 ods. 1, 3 ZoSP a vzhľadom na to, že navrhovateľ aj napriek doručenej výzve súdny poplatok za podaný návrh neuhradil, konanie vo veci zastavil.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 2 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku. Keďže navrhovateľ zaviniel zastavenie súdneho konania nezaplatením súdneho poplatku za podaný návrh, ale odporca i náhrad trov konania neuplatnil, odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu, podaním zo dňa 9.4.2014. Opätovne namietol skutočnosti, ktoré uviedol už vo svojom podaní zo dňa 13.11.2013. Zdôraznil, že v čase podania návrhu na začatie konania neboli splnené všetky podmienky pre vznik poplatkovej povinnosti, pretože tomu bránilo zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov a pôvodnému navrhovateľovi poplatková povinnosť nevznikla. Preto táto povinnosť nemohla bez ďalšieho vzniknúť ani neskôr. Poplatok sa nevyrubuje ani v prípade ak na miesto účastníka, ktorý bol zo zákona osobne oslobodený od súdnych poplatkov, nastúpi do konania jeho právny nástupca. V ďalšom konaní však už tento právny nástupca nebude oslobodený od súdnych poplatkov. Tento právny názor vyslovilo aj občianskoprávne kolégium NS SSR v stanovisku pod č. Cpj 70/75. Procesné úkony uskutočnené pred zmenou v osobe účastníka konania zostávajú platné a záväzné aj po rozhodnutí súdu o zmene účastníka konania. Súčasnému navrhovateľovi poplatková povinnosť v súvislosti s podaním návrhu na začatie konania nevznikla. Preto súd nebol oprávnený vyzvať ho na jeho zaplatenie pod sankciou zastavenia súdneho konania. Navrhovateľ ďalej poukázal aj na ustanovenie § 5 ods. 1 písm. h) ZoSP, v zmysle ktorého ak nevznikla poplatková povinnosť v čase začatia konania, môže najskôr vzniknúť až nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa účastníkovi uložila povinnosť zaplatiť súdny poplatok v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej. Rovnaký právny názor ako má navrhovateľ v obdobných veciach vyslovil aj Okresný súd Bratislava V v rozhodnutí sp. zn. 6C/40/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 43CoKR/15/2012. Navrhovateľ sa preto domáha, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 10 ods. 1 O.s.p., preskúmal a prejednal vec v napadnutom rozsahu podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné. Vo veci nie je sporné, že na pôvodného navrhovateľa spoločnosť SKP, k.s., Lazovná 64, Banská Bystrica, správca konkurznej podstaty úpadcu KFZ Sys, s.r.o. "v konkurze", Sládkovičovo, sa vzťahovalo zákonné osobné oslobodenie od súdnych poplatkov v súdnom konaní podľa § 4 ods. 2, písm. m) ZoSP. Súd mu preto neuložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanie návrhu na začatie konania dňa 8.2.2010.

Začal konať vo veci samej a dňa 20.4.2011 vydal aj platobný rozkaz. V priebehu konania uznesením zo dňa 20.9.2013 súd pripustil podľa § 92 ods. 3 O.s.p. zmenu na strane navrhovateľa tak, že na miesto pôvodného vstúpil do konania súčasný navrhovateľ. Následne súd súčasného navrhovateľa výzvou zo dňa 13.11.2013 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania v sume 54,50 Eur. Navrhovateľ v podaní zo dňa 25.11.2013 uviedol skutočnosti, pre ktoré súdny poplatok neuhradil, a ktoré sú zhodné s odvolacími námietkami. K vyjadreniu priložil aj rozhodnutia súdov, ktoré v obdobných veciach rozhodli v súlade s jeho právnym názorom.

Prvostupňový súd napadnutým uznesením rozhodol o zastavení konania podľa § 10 ods. 1 ZoSP z dôvodu neuhradenia súdneho poplatku za podanie návrhu na začatie konania. V odôvodnení sa nielen nedostatočne vypořiadal s obranou navrhovateľa voči samotnému vyrubeniu súdneho poplatku, ale navyše rozhodol aj v rozpore s ustanovením § 5 ods. 1 písm. h) ZoSP. Napriek tomu, že v konaní už začal konať v merite veci a v čase podania návrhu na začatie konania poplatková povinnosť pôvodnému navrhovateľovi nevznikla, vyzval súčasného navrhovateľa postupom podľa § 5 ods. 1 písm. a) ZoSP na zaplatenie súdneho poplatku za návrh s poučením, že bez zaplatenia poplatku nemôže konať vo veci a konanie bude zastavené. V tomto štádiu konania však už niekoľko rokov konal vo veci samej. Aj v prípade správnosti právneho názoru súdu prvého stupňa, že po zmene osoby navrhovateľa osobne oslobodeného od súdnych poplatkov, vzniká novému účastníkovi spätné poplatková povinnosť, súd nemohol postupovať podľa § 5 ods. 1 písm. a) ZoSP (vyrubiť súdny poplatok výzvou pod následkom zastavenia konania), ale len podľa § 5 ods. 1 písm. h) ZoSP (vyrubiť súdny poplatok uznesením, ktorý sa v prípade nezaplatenia bude vymáhať), ako správne namietol odvolateľ.

Odvolací súd považuje za správnu aj odvolaciu námietku, že súdny poplatok za podanie návrhu na začatie konania nemal byť súčasnému navrhovateľovi vôbec vyrubený. Tento právny názor bol už precizovaný v stanovisku občianskoprávneho kolégia NS SSR pod č. Cpj 70/75., na ktoré poukázal aj odvolateľ. Zákonné osobné oslobodenie účastníka konania nemožno stotožňovať s oslobodením účastníka od súdnych poplatkov podľa § 138 O.s.p.. V týchto prípadoch totiž poplatková povinnosť účastníka zo zákona existuje, súd ho však od tejto povinnosti môže oslobodiť len z dôvodu na strane jeho osobných a majetkových pomerov, aby mu nebola odňatá súdna ochrana. V prípadoch ak sa na účastníka vzťahuje osobné oslobodenie priamo zo zákona o súdnych poplatkoch, v čase vykonania poplatkového úkonu neexistuje poplatková povinnosť účastníka konania. Nemožno preto takúto povinnosť ani uložiť spätné, ak v priebehu konania dôjde k zmene v osobe účastníka konania. Nový účastník však má poplatkovú povinnosť za všetky ostatné spoplatnené úkony vykonané v čase, odkedy vstúpil do konania.

Odvolací súd z týchto dôvodov podľa § 221 ods. ods, 1 písm. i) O. s. p. napadnuté unesenie zrušil ako uznesenie, ktoré nemalo vydané. Vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v rámci ktorého bude riadne pokračovať v konaní vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.